

LUSINE GRIGORYAN

English 7

Մեթոդական ուղեցույց

ԶԱՆԳԱԿ
ՀՐԱՏԱՐԱԿԳՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ 2023

ՀԱՍՏԱՏՎԵԼ Է ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ
ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ

ՀՏԴ 000
ԳՄԴ 000
Գ 000

Գրիգորյան Լուսինե
Գ 000 ԱՆԳԼԵՐԵՆ: 7-րդ դասարան: Մեթոդական ուղեցույց /
Լ. Գրիգորյան.— Եր.: «Զանգակ» հրատ., 2023.— 80 էջ:

ՀՏԴ 000
ԳՄԴ 000

ISBN 978-9939-99-000-0

© Լ. Գրիգորյան, 2023
© «Զանգակ-97» ՍՊԸ, 2023

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

7-րդ դասարանների աշակերտներն արդեն ունեն որոշակի փորձ և գիտելիքների պաշար, ուստի լեզվի ուսուցումն այս փուլում կազմակերպելիս պետք է հաշվի առնել այդ տարիքի սովորողներին բնորոշ առանձնահատկություններն ու նրանց նախասիրությունները: Հիմնական շեշտը պետք է դրվի աշակերտների ինքնուրույն աշխատելու կարողությունները խթանելու, նրանց մեջ ձևավորված հմտություններն ու ունակությունները ստեղծագործաբար օգտագործելու վրա: Անհրաժեշտ է հասնել նրան, որ նրանք ինքնուրույն ըմբռնեն տեքստերի բովանդակության հիմնական իմաստը և այն կարողանան ընդհանրացնել: Ուսուցման այս փուլում չափազանց կարևոր է զարգացնել աշակերտների թե՛ գրավոր, թե՛ բանավոր հմտությունները, նրանց տալ ավելի շատ գիտելիքներ Մեծ Բրիտանիայի և ԱՄՆ-ի պատմության և մշակույթի վերաբերյալ:

Նյութը մատուցելիս չափազանց կարևոր է, որ ուսուցիչը ցուցաբերի ստեղծագործական և ճկուն մոտեցում, որոնի և գտնի մատուցման նոր ձևեր ու եղանակներ: Օրինակ՝ կարող ենք խորհուրդ տալ դասն ուսուցանելիս աշակերտներին երբեմն բաժանել զույգերի կամ փոքր ու մեծ խմբերի, երբեմն էլ դասընթացին մասնակից դարձնել ամբողջ դասարանին: Դա կխթանի աշակերտների բառապաշարի հարստացումը դիմացինի սխալները նկատելու և դրանք ուղղելու կարողությունը:

Աշակերտներն ավելի արագ և ավելի արդյունավետ են սովորում, երբ ակտիվորեն ընդգրկվում են ուսումնառության գործընթացում: Սովորելու ակտիվ ընթացքը խթանելու համար անհրաժեշտ է

- առատ գործնական աշխատանք կազմակերպել.
- հարցեր տալ, որպեսզի սովորողն սկսի մտածել.
- ժամանակ առ ժամանակ քննարկման մեթոդներ օգտագործել.
- պլանավորել ընթացիկ վարժություններ և թեսթեր.
- օգտագործել նախագծի մեթոդը և դասն ամրակայող այլ հանձնարարականներ.

Դասագիրքն ունի պարզ և տրամաբանական կառուցվածք. յուրաքանչյուր դաս ընդգրկում է խոսքային գործունեության բոլոր ձևերը՝ ընթերցանություն, բանավոր խոսք, գրավոր խոսք, ունկնդրում, թարգմանություն: Խոսքային գործունեության յուրաքանչյուր ձևին համապատասխան ընտրված են յուրահատուկ առաջադրանքներ և վարժություններ: Բոլոր առաջադրանքները հաղորդակցական ուղղվածություն ունեն: Տարբեր խորագրեր (*Grammar Spot*, *Writing Spot*, *Talking points*, *Reading Spot* և այլն) ազդարարում և ուշադրությունը սևեռում են տեքստի ընթերցանության, բանավոր և գրավոր խոսքի ուսուցմանը, ինչպես նաև քերականության կրկնությանը կամ քերականա

կան նոր նյութի ուսուցմանը: Ընթերցանության տեքստերը ընտրված են տարբեր աղբյուրներից՝ գեղարվեստական գրականություն, ամսագրեր ու թերթեր և այլն: Տեքստերի ընտրությունը կատարված է այն սկզբունքով, որ դրանք ոչ միայն հնարավորինս բազմազան և կարևոր տեղեկություն հաղորդեն աշակերտին, այլև զարգացնեն տեքստն արագ, վարժ կարդալու և ընկալելու նրանց ունակությունները (*scimming, scanning and prediction*): Դասագիրքն ունի հավելված, որտեղ քերականությունը տրվում է գծագրերի տեսքով. քերականական այս կամ այն միավորը մոռանալու դեպքում աշակերտը կարող է դիմել այդ գծագրերին և վերհիշել մոռացածը:

Դասագրքին կից առցանց տրվում են ձայնային նյութեր ունկնդրելու հմտությունների ձևավորման և զարգացման համար, իսկ ուսուցչի ձեռնարկի վերջում տրվում են ընթերցման համար նախատեսված համապատասխան ունկնդրելի տեքստեր, իրենց ըմբռնմանը նպաստող վարժություններով (*reading comprehension*):

ԲԱՌԱՊԱՇԱՐԻ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ VOCABULARY

Դասագրքում բառապաշարի ուսուցումը հիմնականում կատարվում է Word Bank խորագրի ներքո: Պարտադիր չէ, որ տրված բոլոր նոր բառերը մտնեն աշակերտի ակտիվ բառապաշար: Դա պետք է կատարվի աստիճանաբար: Տեքստային վարժություններին անցնելուց առաջ անհրաժեշտ է առաջարկել աշակերտին լսել տեքստը և փորձել գուշակել այն բառերը և արտահայտությունները, որոնք տեքստից առաջ տրվում են անգլերեն և հայերեն նշանակությունները համապատասխանեցնելու վարժությունների միջոցով (*Match the English and Armenian meanings*):

Նոր բառերը և արտահայտությունները դասագրքերում հիմնականում տրվում են յուրաքանչյուր դասի սկզբում Word Bank խորագրի ներքո և նպատակ են հետապնդում աշակերտի ուշադրությունը կենտրոնացնելու նոր բառապաշարի վրա՝ հետագա բազմազան հանձնարարությունների միջոցով ամրապնդելու նպատակով: Նոր բառեր և արտահայտություններ սովորեցնելիս անհրաժեշտ է հախ աշակերտների համար կազմել այնպիսի նախադասություններ, որոնց ենթատեքստից հեշտ կլինի կռահել անձանոթ բառի կամ արտահայտության իմաստը: Կարող եք նրանց տալ հետևյալ հարցերը. *Can you guess the meaning from the context? from its prefixes and suffixes?* և այլն: Ենթատեքստը և ընդհանուր գիտելիքները միշտ օգնում են գուշակելու անձանոթ բառի իմաստը: Կարելի է անձանոթ բառն օգտագործել այնպիսի նախադասության մեջ, որի ենթատեքստը հնարավորություն կընձեռի հեշտությամբ գուշակել այդ բառը: Օրինակ՝ *I can't use this knife. It is too blunt.*

Դասագրքերում բառապաշարի յուրացումը հեշտացնելու նպատակ են հետապնդում *Word building* և *Word knowledge* խորագրերը:

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

READING

Ընթերցանությունը գիտելիքի ստեղծման հիմնական եղանակն է, դրա հիման վրա են զարգանում խոսքային մյուս հմտությունները: Ընթերցանության հանձնարարություններ տալիս, առաջին հերթին, կատարեք տրված նախաընթերցումային վարժությունները, այնուհետև անմիջական աշխատանք տարեք տեքստի հետ և ավարտեք ետընթերցումային հանձնարարություններով, որոնք միտված են ընթերցած նյութի յուրացմանը:

Մինչև ընթերցանությունն սկսելը նախապատրաստեք նոր նյութի ընկալումը: Ակտիվացրեք նյութի մասին ունեցած աշակերտների գիտելիքները և կենտրոնացրեք ուշադրությունը՝ նպատակային ընկալման համար: Աշակերտներն ամենից արդյունավետ սովորում են այն ժամանակ, երբ թեմայի մասին որոշակի նախնական գիտելիքներ են ունենում: Եթե ուսուցիչն օգնի աշակերտներին՝ պատկերացնելու այն գաղափարներն ու հասկացությունները, որոնց մասին կարդալու են, ապա ընթերցանությունն ավելի արդյունավետ կլինի: Հետևեք, որ աշակերտները ոչ միայն կարդան նյութը, այլև կիրառեն կարդացածը: Աշակերտներն այն ժամանակ են լավ սովորում, երբ դառնում են ակտիվ ու գործնական ընթերցողներ: Խորհուրդ ենք տալիս կիրառել այնպիսի մեթոդներ, ինչպիսիք են օրինակ՝ բառապաշարի հարստացումը, գաղափարների մտագրոհը, քննարկումների խթանումը, գրելու խթանումը և այլն:

Ընթերցանական հմտությունները ստուգելու համար դասագրքերում հիմնականում կիրառվում են հետևյալ առաջադրանքները.

- բազմակի ընտրության առաջադրանքներ
- բաց թողնված բառերով առաջադրանքներ
- ճիշտ / սխալ
- հարց / պատասխան
- պարզ վերարտադրություն
- փոխադրություն
- տեքստի բովանդակության սխեմատիկ պլանի կազմում
- տեքստի խառը հատվածները ճիշտ հաջորդականությամբ դասավորել և այլն

Դասագրքում ընդգրկված են տեղեկատվական բնույթի տարբեր նյութեր, թուուցիկ ընթերցանության համար նախատեսված տեքստեր, որոնց հաջորդում են «Ընտրեք ճիշտ պատասխանը», «Ճիշտ, թե՞

սխալ» (*Choose the correct answer, True or False*) և այլ վարժություններ, որոնք նպատակ ունեն նպաստելու նյութի լիարժեք և ամբողջական ընկալմանը: Իսկ *What do you think?* բնույթի հարցեր տալով և հիմնվելով դասագրքում տրված *Talking points* հանձնարարությունների վրա՝ ուսուցիչն աշակերտներին կմղի արտահայտելու իրենց սեփական կարծիքը և մասնակցելու տարբեր թեմաների շուրջ քննարկումներին:

It's a long story խորագրի տակ տրվում է հայտնի անգլիական կամ ամերիկյան գրողի կրճատված և պարզեցված մի որևէ պատմվածք՝ իրեն նախորդող և հաջորդող հանձնարարություններով՝ բառապաշարն ամրապնդելու համար: Ընթերցանության համար նախատեսված տեքստերն ունեն տարբեր նպատակներ.

1. Reading for information.
2. Reading for gist.
3. Reading for discussion.

ԲԱՆԱՎՈՐ ԽՈՍՔ/ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒՄ SPEAKING

Բանավոր խոսքի զարգացումը տրվում է հետևյալ սկզբունքով. ստեղծել հաղորդակցության այնպիսի հիմք, որ աշակերտը կարողանա, ըստ որոշակի իրավիճակների, հանպատրաստից արտահայտվել տարբեր թեմաների շուրջ՝ մենախոսության կամ երկխոսությունների միջոցով: Աշակերտը պետք է կարողանա հստակ արտահայտել սեփական կարծիքն ու վերաբերմունքն առանձին երևույթների վերաբերյալ, դատողություններ անի և գնահատականներ տա, լուծի տեղեկատվության փոխանակման, հաղորդակցական խնդիրներ, կարողանա հարցեր տալ, պատճառաբանություններ ու հիմնավորումներ անել, խնդրել, առաջարկել և այլն: Նրան պետք է հետևողականորեն վարժեցնել երկխոսություններ և զրույցներ վարելուն, տարբեր թեմաների շուրջ քննարկումներ անցկացնելուն և այլն:

Սովորեցրեք աշակերտին մենախոսությունների և երկխոսությունների ձևով խոսակցին հաղորդել և նրանից ստանալ անհրաժեշտ տեղեկություններ՝ կիրառելով դասագրքում տրված հետևյալ բնույթի առաջադրանքները.

- հարցազրույց,
- երկխոսություն,
- թեմատիկ / իրադրային զրույց,
- մենախոսություն (ներկայանալ, պատմել, փոխադրել) տեքստի կամ նկարի շուրջ
- շնորհանդես
- դերախաղ

Չափազանց կարևոր է սովորողի մոտիվացիան. խոսելու մղող աշխատանքների համար ուսուցիչը պետք է դրդող, խոսել հրահիրող լուծումներ գտնի, ստեղծի անկաշկանդ և ոգևորող մթնոլորտ, թեմայով զբաղվելու և այն քննարկելու ցանկություն:

Հիմնվելով դասագրքում տրված լայնածավալ նյութի վրա՝ աշակերտներին սովորեցրե՞ք նկարագրել անձանց, իրեր, երևույթներ, իրադարձություններ, պատմել դեպքերի, իրադարձությունների, իր զգացմունքների մասին, տեղեկացնել, նորություններ հաղորդել, բնութագրել, դատողություններ անել, կարծիք հայտնել որևէ երևույթի, հարցի, իրադարձության մասին, հիմնավորել սեփական կարծիքը և այլն:

Օգտագործելով յուրացրած բառապաշարը, քերականական կառուցվածքներն ու խոսքային կաղապարները՝ սովորեցրե՞ք ինքնուրույն և տրամաբանորեն խոսել, հուզական և գնահատող դատողություններ անել, հիմնավորել իր տեսակետը, արտահայտել անձնական վերաբերմունքը:

ՈՒՆԿՆԴՐՈՒՄ

LISTENING

Հարկ է նշել, որ ունկնդրելուն (խոսքը վերաբերում է լսելով հասկանալուն) մեր դպրոցներում անհրաժեշտ ուշադրություն չի դարձվել: Մինչդեռ ունկնդրելու անհրաժեշտ ունակություններ չունեցող անձի համար լեզվի՝ որպես հաղորդակցման միջոցի գործածումը խիստ սահմանափակ է դառնում: Այս բացը լրացնելու համար դասագիրքը կից ունի առցանց ձայնային նյութեր ունկնդրելու հմտությունները ձևավորելու և զարգացնելու նպատակով: Լսելով հասկանալը ենթադրում է առնվազն հետևյալ հիմնական կարողությունները.

ա) ընկալել և հասկանալ ունկնդրած տեքստի հիմնական բովանդակությունը,

բ) ունկնդրած տեքստում հասկանալ և դուրս բերել անհրաժեշտ կամ հետաքրքրող տեղեկատվությունը,

գ) լիակատար հասկանալ և ըմբռնել ունկնդրած տեքստի մանրամասները:

Ունկնդրման ունակություններին վերաբերող պահանջները դասարանից դասարան տարբերվում են լեզվական նյութի բարդացմամբ (թե՛ քանակական, թե՛ որակական առումով) և ընկալման պայմաններով (խոսքի արագությունը, տեսողական հենակետի առկայությունը և բացակայությունը, խոսողի ձայնի ծանոթ լինելը և այլն):

Դասագրքում *Listening Spot* խորագրի ներքո զետեղված վարժություններն ուղեկցվում են տարբեր առաջադրանքներով, որոնք հեշտությամբ կարելի է գտնել առցանց՝ հետևելով *Listening Spot* խորագրի մեջ տրված ուղեցույցին (soundtrack 1, 2, 3, etc.).

- լսել և կրկնել,
- լսել և ներկայացնել,
- լսել և լրացնել բացթողումները,
- լսել և հարցերին պատասխանել,
- լսել և վերարտադրել և այլն:

Աշակերտների մոտ անգլերենը լսելու և ընկալելու ունակությունները մշակելու, զարգացնելու նպատակով ուսուցիչներին խորհուրդ է տրվում, հնարավորության սահմաններում, ձայնագրությունների միջոցով կամ բարձրաձայն տեքստերը ընթերցելով և *Choose the correct answer, True or False* վարժությունների կամ տեքստի վերաբերյալ իրենց իսկ կազմած հարցերի միջոցով ստուգել, թե աշակերտները որքանով են ճիշտ լսել և ընկալել նյութը:

Miss Mouth խորագրի ներքո տրվում են արտասանությունը բարելավող վարժություններ՝ շուտասելուկների ձևով, ինչպես նաև լսելու և նյութը կրկնելու վարժություններ:

ԳՐԱՎՈՐ ԽՈՍՔ WRITING

Օտար լեզվով գրելու հմտությունների ձևավորումը հաջորդում է ընթերցանության, ունկնդրելու և խոսելու հմտություններին: Ժամանակակից հեռահար հաղորդակցման հնարավորությունները թելադրում են, որպեսզի սովորողը տիրապետի նաև գրավոր հաղորդակցման հմտություններին: Գրավոր խոսքը, ի տարբերություն բանավոր խոսքի, ի ցույց չի դնում սովորողի ճիշտ արտասանությունը, հստակ ու սահուն խոսքը, սակայն այստեղ հաղորդակցում իրագործելուց բացի՝ կարևորվում է խոսքի կապակցվածությունը և տրամաբանական կապը, քերականական ճիշտ կառույցների կազմումը, ինչպես նաև ուղղագրությունը:

Գրավոր խոսքի ուսուցումը, թերևս միայն տարրական փուլի բացառությամբ, մեծ մասամբ ուղեկցվում է գրավոր թեստավորման նպատակների հետ: Վարժությունների գրավոր կատարումը, տարբեր տեսակի շարադրություն գրելու հանձնարարությունները հաճախ հետապնդում են խոսքային գործունեության մյուս տեսակների յուրացումը ամրապնդելու և ստուգելու նպատակներ: Ուստի, այստեղ նպատակահարմար ենք գտել միավորելու գրավոր խոսքի ուսուցման հանրակրթական խնդիրները թեստավորման հետ՝ նկատի ունենալով

նաև այն հանգամանքը, որ թեստավորումը լայնորեն կիրառվում է ամենուրեք:

Յուրաքանչյուր թեմայից սովորողների ձեռքբերումները բացահայտելու համար նախատեսվում է գրավոր աշխատանք՝ ինքնուրույն (*independent writing*) կամ ուղղորդված (*guided writing*), որի նպատակն է ուղղություն տալ աշակերտների գրելու գործունեությանը՝ օգնելով նրանց գրել ուրվագծված բառերի, տեքստի կամ նկարների միջոցով: Այն կազմված է տվյալ թեմայից սովորողներին ներկայացվող առարկայական չափորոշչային պահանջների յուրացման աստիճանը ստուգող առաջադրանքներից:

Writing Spot խորագրի նպատակն է աշակերտի ուշադրությունը հրավիրել այն հանձնարարությունների վրա, որոնց միջոցով զարգացվելու է գրավոր խոսքը: Գրավոր խոսքը նպաստում է բանավոր խոսքի, ընթերցանության կարողությունների զարգացմանը, լեզվական նյութի յուրացմանը: Աշակերտներին պետք է սովորեցնել գրավոր արտահայտել սեփական մտքերը՝ տարբեր թեմաներ շարադրելու, նամակ կամ բացիկ գրելու, ոչ ծավալուն պատմվածքներ հորինելու կամ ավարտելու ձևով՝ պատմողական տեքստը վերափոխելով երկխոսության կամ հակառակը և այլն:

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ GRAMMAR

Լեզվի քերականության ուսուցումը դասագրքում նույնպես հաղորդակցական նպատակներ է հետապնդում:

Հետևյալ քայլերը կօգնեն ուսուցիչներին կազմակերպելու քերականական երևույթների մատուցումը. աշակերտներին մղել կանոնի ինքնուրույն սահմանմանը, ստուգել կատարած սահմանումն այլ օրինակների վրա, հարկ եղած դեպքում օգնել բացահայտելու բացառությունները և այլն:

Դասագրքում քերականական նյութը հիմնականում մատուցվում է զրույցների, տարբեր բնույթի քննարկումների և հաղորդակցման այլ ձևերի միջոցով: Սակայն կան նաև քերականությանը հատկացված առանձին բաժիններ՝ *Grammar Spot* և *Grammar Revision* խորագրերով: Դրանք գուցե պակաս հետաքրքրական են, քան հաղորդակցման տարբեր եղանակներով ներկայացվող վարժությունները, սակայն նույնպես ընդհանուր դասընթացի կարևոր մասն են կազմում: Միշտ պետք է հիշել, որ քերականության ուսուցումն առաջին հերթին ծառայում է միմյանց հետ շփվելու և հաղորդակցվելու խնդիրներին: *Remember, Don't Forget* կամ *Watch out* խորագրերը նպատակ ունեն

աշակերտի ուշադրությունը հրավիրելու քերականության կրկնության կամ քերականական նոր նյութի ուսուցման վրա:

Քերականության կրկնողության վարժություններն ավելի ճիշտ կլինի հանձնարարել որպես տնային աշխատանք: Այստեղ և հետագա բոլոր վարժություններից առաջ հիշեցվում է այս կամ այն քերականական կատեգորիան: Առաջարկում ենք տվյալ նյութը նախապես բացատրել մայրենի լեզվով, որից հետո միայն կարդալ և սովորել անգլերենով: Այդ հիշեցումները տրվում են *Don't forget* կամ *Remember* խորագրերով: Քերականությանը նվիրված մասում ներկայացվում են նաև բառակազմական և բառիմացության, ինչպես նաև նախադասություն կազմելու (*Word Building, Word Order, Sentence Building*) բնույթի վարժություններ: Այդօրինակ վարժությունները լուծելիս աշակերտներին պետք է առաջարկել, տրված բառերից զատ, մտածել և գտնել նոր բառեր:

Գոյական (The Noun)

Հոդ (The Article)

Որոշյալ կամ զրո հոդ՝ նյութ ցույց տվող անհաշվելի գոյականների հետ.

We can't live without water.

The water in Garni is very healthy.

Որոշյալ, անորոշ և զրո հոդ՝ վերացական գոյականների հետ.

Life is wonderful.

The life in the mountains is wonderful.

He lived a happy life.

Հետևյալ կայուն կապակցությունները՝ անորոշ հոդով.

to have a headache, to have a cold, a great deal of,

a great number

Կայուն կապակցությունները՝ որոշյալ հոդի հետ.

the day after tomorrow, on the right, on the left, on the one hand...on the other hand, the other day.

Հետևյալ կայուն կապակցություններն՝ առանց հոդի.

at first sight, by mistake, by bus, by taxi, to go to town, from shop to shop

Գոյական (The Noun)

- գոյականներ, որոնք գործածվում են միայն եզակի թվով
- գոյականներ, որոնք գործածվում են միայն հոգնակի թվով
- գոյականներ, որոնք ունեն –s վերջավորությունը, բայց գործածվում են եզակի թվով

Ածական (The Adjective)

Համեմատության աստիճաններ (Degrees of comparison):

Adjectives ending in -ed, and -ing

Adjective + preposition (interested in, fond of, good at, bad at, full of, angry with, etc.)

Մակբայ (The Adverb)

Համեմատության աստիճաններ (Degrees of comparison):

Intensifiers far, much, too, enough

Բայ (The Verb)

Անորոշ ապառնի ժամանակ (*Future Simple*), երբ այն ցույց է տալիս մի գործողություն, որը կատարվելու է ապագայում՝ անկախ որևէ մեկի կամքից:

Ներկա շարունակական (Present Continuous) ժամանակը, երբ այն ցույց է տալիս պլանավորված գործողություն ապագայում.

We are leaving for Vanadzor next Sunday.

to be going to do something արտահայտությունը գործողություն կատարելու մտադրության նշանակությամբ.

He is going to revise the new words in the afternoon.

Անորոշ ապառնի ժամանակ, երբ այն գործածվում է ժամանակի և պայմանի երկրորդական նախադասություններ ունեցող գլխավոր նախադասությունում: (Zero and first conditional)

Անորոշ անցյալ ժամանակ (*Past Simple*), անցյալ շարունակական (*Past Continuous*), when and while

Կրավորական սեռ (Passive Voice) present and past simple

Անուղղակի խոսք (Reported speech) orders and requests

Գոյականակերտ նախածանցներ, վերջածանցներ (Noun forming suffixes (-or, -er, -ish, -ion, -ment, -ness) and prefixes (dis-, un-, in-, anti-)

Մոդալ բայեր (Modal Verbs)

must, have to, should, ought to

Առաջարկում ենք բալի ժամանակաձևերն ուսուցանելիս ցույց տալ դրանց կիրառման և կազմվելու տարբերությունները հետևյալ աղյուսակների օգնությամբ:

Շեշտեր *the Simple present* և *the Present progressive*, ինչպես նաև *the Simple past*, և *the Past progressive* ժամանակաձևերի տարբերությունները:

VERB TENSES

Tense	Signal words	Use	Examples affirmative	Examples negative	Examples interrogative
Simple Present	Every day Sometimes Always Often Usually Seldom Never	something happens repeatedly how often something happens one action follows another things in general future meaning: timetables, programmes	I work He works She works It works I go He goes She goes It goes	I don't work He doesn't work She doesn't work It doesn't work I don't go He doesn't go She doesn't go It doesn't go	Do I work? Does he/she-work? It work? Do I go? Does he/she-go? It go?
Present Progressive	Now At the moment Look! Listen!	something is happening at the same time of speaking or around it future meaning: when you have already decided and arranged to do something (a fixed plan, date)	I'm working He's working I'm going He's going	I'm not working He isn't working I'm not going He isn't going	Am I working? Is he working? Am I going? Is he going?

Tense	Signal words	Use	Examples affirmative	Examples negative	Examples interrogative
Simple Past	Last... ... Ago In 1990 Yesterday	action took place in the past, mostly connected with an expression of time (no connection to the present)	I worked He worked I went He went	I didn't work He didn't work I didn't go He didn't go	Did I work? Did he work? Did I go? Did he go?
Past Progressive	While	an action happened in the middle of another action someone was doing something at a certain time (in the past) you don't know whether it was finished or not	I was working He was working I was going He was going	I wasn't working He wasn't working I wasn't going He wasn't going	Was I working ? Was he working? Was I going? Was he going?

Tense	Use	Examples Affirmative	Examples negative	Examples interrogative
will + future	<p>predictions about the future (you think that smth will happen)</p> <p>you decide to do smth. spontaneously at the time of speaking</p>	<p>I'll work</p> <p>He'll work</p> <p>I'll go</p> <p>He'll go</p>	<p>I won't work</p> <p>He won't work</p> <p>I won't go</p> <p>He won't go</p>	<p>Will I work?</p> <p>Will he work?</p> <p>Will I go?</p> <p>Will he go?</p>
going to+future	<p>when you have already decided to do smth. in the future</p> <p>what you think will happen</p>	<p>I'm going to work</p> <p>He's going to work</p> <p>I'm going to go</p> <p>He's going to go</p>	<p>I'm not going to work</p> <p>He's not going to work</p> <p>I'm not going to go</p> <p>He's not going to go</p>	<p>Am I going to work?</p> <p>Is he going to work?</p> <p>Am I going to go?</p> <p>Is he going to go?</p>

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ TRANSLATION

Թարգմանական վարժություններն առկա են դասագրքի բոլոր դասերում: Դրանք հիմնականում տրվում են դասագրքում անձանոթ անգլերեն/հայերեն բառերը և արտահայտությունները հայերենին/անգլերենին համապատասխանեցնելու՝ *Match the English and Armenian equivalents* հանձնարարությունների միջոցով:

ԹԵՄԱՆԵՐ

Դասագրքում ուսուցումը կազմակերպված է համընդհանուր եվրոպական չափանիշներին համապատասխան առանցքային թեմաների շուրջ: Թեմաները կրկնվում են տարբեր դասարաններում՝ տարեց-տարի զարգանալով, ընդլայնվելով ու խորանալով: Ըստ այդմ, խոսքային և հաղորդակցական կարողությունների զարգացման համար ընտրվող տեքստերի բովանդակությունը համապատասխանեցվում է սովորողների տարիքային առանձնահատկություններին, իսկ լեզուն՝ չափորոշիչների լեզվական պահանջներին: Դասագրքում առկա են տեղեկատվական (գովազդ, զբոսաշրջիկի ուղեցույցներ, պաշտոնական և անձնական նամակներ, կենսագրական տեղեկություններ, հարցազրույց), գեղարվեստական (հատվածներ արձակ ստեղծագործությունից, բանաստեղծություն) և քննադատական-վերլուծական տեքստեր:

Հիմնականում դասերն ունեն նմանատիպ կառուցվածք: Ցանկացած թեմայի սկզբում աշակերտները ծանոթանում են նոր բառերի և արտահայտությունների՝ Word Bank խորագրի ներքո, այնուհետև ամրապնդում այն տարբեր ընթերցանական (Reading Spot, It's a long Story), քերականական (Grammar Spot և Grammar Revision), բանավոր (Talking points) և գրավոր (Writing Spot) խոսքը զարգացնող, լսելու և ընկալելու, ինչպես նաև ճիշտ արտասանելու ունակությունները զարգացնող (Miss Mouth) վարժությունների միջոցով: Թեմաները կարող են ունենալ նաև ենթաթեմաներ, որոնք նշվում են տառերի միջոցով:

My personality and the way I dress
My interests. I like listening to music
Let's think green and be nature-wise
Talking about Present Past and Future
I Am a Fan of the Olympics
I Value the Importance of Inventions

MY PERSONALITY AND THE WAY I DRESS

Թեմայի բովանդակությունը տեղիք է տալիս աշակերտներին մտորելու մարդու արտաքին և ներքին ներդաշնակության, հնարավորություն և տալիս զրուցելու այսօրվա երիտասարդի կերպարի և հետաքրքրությունների մասին: Այս թեմայի նպատակն է աշակերտին ներկայացնել մարդու արտաքին տեսքը, բնավորությունը և հագնվելու ոճը նկարագրելու բառապաշար:

Քննարկում կազմակերպեք *Every one is special by being different* բնաբանի վերաբերյալ՝ ներգրավելով ամբողջ դասարանը: Նախապես մտածե՛ք և պատրաստե՛ք հարցեր, ինչպես, օրինակ. ինչով են մարդիկ տարբերվում միմյանցից. համեմատե՛ք ձեր նախասիրությունները, հագուկապը, վարվելաձևը և այլն: Ինչո՞վ են տարբերվում պատանիները մեծահասակներից և այլն:

Word Bank խորագրի ներքո ստուգեք յուրացրած բառապաշարը:

Բառապաշարը սովորեցնելու և զարգացնելու նպատակով հանձնարարե՛ք 1 -ին վարժության մեջ տրված ածականները դասակարգել ըստ բնավորության և արտաքին տվյալների, ինչպես նաև դրական և բացասական գծերի, իսկ 5-րդ վարժության ածականները դասակարգել ըստ բնավորության գծեր, արտաքին տեսք, և հագնվելու ոճ նկարագրող խմբերի: Թեմային առնչվող բառապաշարը զարգացրեք նաև տրված այլ տիպի վարժություններով, ինչպիսինն են *matching*, *multiple choice*, and *blank filling*:

Տրված նյութերը (հոդվածները, երկխոսությունները, վարժությունները) աշակերտին հնարավորություն են տալիս իրեն հուզող հարցերի շուրջ խորհելու և վիճաբանելու՝ *Style and Fashion, The history of fashion, Famous fashion designers, etc.*

Talking points հանձնարարության ներքո ծավալե՛ք քննարկում աշակերտների սիրած հագուստի և հագնվելու ոճի վերաբերյալ, օգտվելով ստորև առաջարկված հարցերից:

Sample questions

How often do you shop for clothes?

Do you spend a lot of time deciding what to wear every day?

Do you notice the clothes that your friends and acquaintances are wearing?

Do you notice the clothes of a person you are meeting for the first time?

How do you like to dress?

Do you like to wear the very latest fashions?

Do you like to dress comfortably?

What is your attitude toward clothes?

Do people dress too casually these days?

Do you judge others by the way they dress?

Do you like to look like everyone else?

What kind of person do you think you are?
 Which celebrity has the best sense of style?
 Are you interested in fashion?
 How do you know what is in fashion and what is out of fashion?
 Is fashion a kind of art?
 Have you ever been to a fashion show?
 If not, would you like to go to one? Why or why not?
 Do you think it is important to be in fashion?
 Do you think people feel different when they wear different clothes?
 What kind of clothes are in fashion now?
 What kind of clothes do you usually wear?
 Would you like to be a fashion model?
 Do you think that the clothes we wear reflect what is inside us ?
 What do you think of people who always and only wear black?
 What do you think of people with tattoos?
 What do you think of people with body piercing?
 Do you think there's a difference between " fashion " and "style" ?
 Do you think wearing uniforms is a good idea?
 What are the pros and cons of wearing uniforms?
 Are you a shopaholic?

Թեման ամփոփեք գրավոր աշխատանք հանձնարարելով: *Writing spot* խորագրի ներքո, հանձնարարեք գրել մի պարբերություն, որը նկարագրում է աշակերտի վերաբերմունքը հագուստին, ընտրելով չորսը տրված վերնագրերից այն մեկը, որը լավագույնս արտացոլում է նրա տեսակետը: Աշակերտների ուժադրությունը սևեռեք *make a statement* արտահայտության վրա և բացատրեք դրա նշանակությունը՝ ինքնարտահայտվել հագուստի միջոցով:

Ամփոփվում և ներմուծվում է նաև թեմային առնչվող քերականական նյութը՝ համակարգելով այնպես, որ աշակերտը հեշտությամբ կարողանա կիրառել քերականական տարբեր երևույթները բանավոր խոսքում:

Հիշեցրեք և ամփոփեք, կամ սովորեցրեք

the հոդի օգտագործումը այն գոյականների հետ, որոնք միակն են բնության մեջ և հանձնարարե՛ք անգիր սովորել տանը *He loves the ocean* բանաստեղծությունը և *It's a small world* երգը:

-ed-ով վերջացող հոյզեր կամ զգացողություններ նկարագրող ածականները, -ing-ով վերջացող ածականները որոնք նկարագրում են այն, ինչը առաջացնում է հոյզեր կամ զգացողություններ համեմատական և գերադրական մակբայների օգտագործումը ինչպես նաև *much* և *far* ուժեղացուցիչների օգտագործումը համեմատականների հետ

սովորեցրեք ուղիղ և անուղղակի խոսքի կիրառումը, որից հետո հանձնարարե՛ք *Mr. Wiggins paints the sitting-room* հումորային պատմությունը ամփոփել երրորդ դեմքով

MY INTERESTS. I LIKE LISTENING TO MUSIC

Երաժշտությունը, ինչպես նաև կարդալը, գրելը և խոսելը, արտահայտում է մտքեր, գաղափարներ և զգացմունքներ:

Երաժշտությունը կարևոր միջոց է մշակութային ժառանգության մասին տեղեկություն ստանալու և փոխանցելու համար: Երաժշտությունը համամարդկային լեզու է որն օգնում է տեղեկություն ստանալ ավանդույթների, մտածելակերպի ու գործելակերպի մասին:

Երաժշտությունը ինքնարտահայտվելու և ստեղծագործական ունակությունները զարգացնելու հնարավորություն է տալիս, սովորեցնում գնահատել որակը:

Word Bank խորագրի ներքո ընդլայնեք և ամրապնդեք գործիքներին և երաժշտության ոճերին առնչվող բառապաշարը և արտահայտությունները: Ուսանողների ուշադրությունը սևեռեք **listen** և **hear** բայերի տարբերության վրա, ինչպես նաև **in a loud voice** և **in a low voice** արտահայտությունների վրա:

Listening spot խորագրի ներքո տրված **Sound of Music**

երաժշտական ֆիլմից հատվածը բեմադրեք դերախաղի միջոցով:

Talking points հանձնարարության ներքո ծավալեք քննարկում տրված նյութերի (հոդվածների, երկխոսությունների, վարժությունների) շուրջ խորհելու և վիճաբանելու, օգտվելով ստորև առաջարկված հարցերից.

What are the different genres of music, and how do they differ from each other?

How has technology changed the way music is created, produced, and consumed?

Who are some of the most influential musicians of all time, and what makes their music so significant?

How has music impacted society throughout history, and how does it continue to do so today?

What are some of the most popular music festivals around the world, and what makes them unique?

What are some of the most popular instruments played today?

What are some of the most famous music collaborations, and what makes them successful?

What would life be without music?

What's the best time and place to listen to music?

What are three songs that get you excited?

Is there a song that makes you emotional?

How does listening to music affect your mood?

What are the benefits of playing an instrument?

Are there any instruments you would like to learn yourself?

Do you think music can be a form of self-expression?

What role does music play in your life?

What do you think about music education in school?

Do you think learning about music can help people better understand other cultures?

What do you think is the purpose of music?

What kind of music do you think is most popular with young people?

Do you think people's taste in music changes as they get older?

Do you think music can bring people together?

Is there any kind of music that you hate?

Do you think that animals can enjoy music? How do you know?

Do you think that music can help make world peace? How?

Writing spot խորագրի ներքո հանձնարարեք ուսանողներին գրել մի պարբերություն իրենց դասընկերների երաժշտական ճաշակի և սովորությունների մասին, նախապես հարցազրույց անցկացնելուց հետո: Ամփոփելով դասը՝ որպես տնային գրավոր աշխատանք՝ հանձնարարեք (*guided writing*) *Musical education* վերնագրով շարադրություն, հիմնվելով Հերլուֆ Բիդսրուպի հումորային գծանկարների վրա:

Դասարանում հանձնարարեք գրավոր նկարագրել սիրելի երաժշտական ժանրը, օգտագործելով տրված ածականները և սիրված երաժշտական ոճերը:

Օգտագործելով արտասահմանյան եվ հայկական հայտնի երաժիշտների մասին ինֆորմացիան հանձնարարեք ուսանողներին ներկայացնել իրենց սիրած արտասահմանյան եվ/կամ հայկական հայտնի երաժշտին:

Listening spot խորագրի ներքո հանձնարարեք լսել երաժշտության մասին գրույցը և գրի առնել դասական երաժշտության դրական արդյունքները:

Grammar spot խորագրի ներքո ամփոփվում և ներմուծվում է նաև թեմային առնչվող քերականական նյութը՝ համակարգելով այնպես, որ աշակերտը հեշտությամբ կարողանա կիրառել քերականական տարբեր երևույթները բանավոր խոսքում:

Կրավորական սեռի (*Passive Voice*) պարզ ներկա և անցյալ ժամանակների օգտագործումը:

Սովորեցրեք, որ կրավորական սեռը գործածվում է այն ժամանակ, երբ ավելի կարևորվում է գործողությունը, քան գործողություն կատարողը:

Ներկա վաղակալար (Present Perfect) ժամանակ, երբ այն ցույց է տալիս գործողություն, որը կատարվել է նախքան խոսելու պահը և խոսելու պահին այդ գործողության արդյունքը արկա է՝ հարկ եղած

դեպքում գործածելով *already, yet, never, ever, lately* մակբայները. Համեմատեք *Ներկա վաղակապար (Present Perfect)* ժամանակը *Անցյալ անորոշ (The Past Indefinite Tense)* ժամանակի հետ, ցույց տալով նրանց տարբերությունները:

Համեմատեք *Անցյալ անորոշ (The Past Indefinite Tense)* ժամանակը *Անցյալ շարունակական (Past Continuous)* ժամանակի հետ, ցույց տալով նրանց տարբերությունները, ինչպես նաև իրենց առնչվող *when* and *while* շաղկապները:

Listening spot խորագրի ներքո հանձնարարեք լսել մարդկանց, ովքեր խոսում են իրենց օրվա անելիքների և չարած գործերի մասին և պատասխանել տրված հարցերին:

Սովորեցրեք *ածական + նախադիր (adjective+preposition)* կառուցվածքը, նշելով, որ դրանք միմյանց հետ գործածելու քերականական կանոններ չկան, ուստի միակ ելքը փորձել հիշելն է:

Let's think green and be nature-wise

Այս դասի նպատակն է ձևավորել պատասխանատու վարքագիծ և հոգատար վերաբերմունք Երկիր մոլորակի նկատմամբ: Ընթացքում աշակերտները սովորում են բնապահպանությանը վերաբերող բառեր և արտահայտություններ:

Քննարկում կազմակերպեք *You don't know what you've got till it's gone* բնաբանի վերաբերյալ՝ ներգրավելով ամբողջ դասարանը: Նախապես մտածե՛ք և պատրաստե՛ք հարցեր, ինչպես, օրինակ.

What do people do to protect the environment?

How do people damage the environment?

Do people in Armenia protect the environment?

What can you do to protect the environment in Yerevan?

What can the government do to protect the environment?

Word Bank խորագրի ներքո ամրապնդեք բնապահպանության հետ առնչվող բառապաշարը և արտահայտությունները, *Listening spot, Reading spot, Talking points, and matching* վարժությունների՝ միջոցով:

Writing spot խորագրի ներքո հանձնարարեք ուսանողներին կազմել շրջակա միջավայրին օգնելու գործողությունների ցանկ՝ *How do you help the environment?* վերնագրով, նախապես անցնելով *How much can you do to help the planet?* թեստը:

Այնուհետև այդ թեմայի վերաբերյալ *Tropical Rainforests* հոդվածը կարդալուց հետո դասարանում կազմակերպե՛ք քննարկում հետևյալ խնդիրների շուրջ՝ ինչու՞ են վտանգված արևադարձային անտառները, կլիմայի փոփոխությունների ազդեցությունը մարդկային հասարակության վրա, բնապահպանական ինչպիսի խնդիրներ գոյություն ունեն և այլն:

Listening spot խորագրի ներքո լսեք հարցազրույցներ **The earth is our environment** վերնագրով և անցկացրեք բանավեճ՝ և *Talking points* հանձնարարության ներքո ծավալեք քննարկում այդ խնդիրների շուրջ: Լսեք և սովորեք Լուի Արմստրոնգի *What a Wonderful World* երգը և կարծիքներ փոխանակեք դրա վերաբերյալ աշակերտների հետ:

Writing spot խորագրի ներքո հանձնարարեք գրել մի պատմություն հենվելով Հերլուֆ Բիդսրուպի հումորային գծանկարների վրա ինչպես նաև կազմեք խորհուրդների ցանկ այն մարդկանց համար, ովքեր գնում են քաղաքից դուրս բնության գրկում ժամանակ անցկացնելու:

Reading spot խորագրի ներքո հանձնարարեք կարդալ *Wonders of the World Nature* տեղեկատվությունը, համապատասխանեցնել նկարներին և լրացնել աղյուսակը:

Grammar revision խորագրի ներքո ամփոփվում է անցած քերականական նյութը բազմակի ընտրության վարժությունների միջոցով:

Թեման նաև ընդգրկում է բազմաթիվ բառակազմական (wordbuilding) վարժություններ:

TALKING ABOUT PRESENT PAST FUTURE

Նախքան այս դասին անցնելը աշակերտներին հիշեցրեք անցյալ ժամանակների օգտագործումը, անդրադարձեք *Simple past* և *Simple Present* ժամանակների տարբերությանը, ուշադրություն դարձրեք *be going to do something* արտահայտությանը՝ գործողություն կատարելու մտադրության նշանակությամբ: Որպեսզի աշակերտներն ավելի լավ յուրացնեն այդ արտահայտությունը՝ հանձնարարեք նաև հայերենից թարգմանական վարժություններ, ինչպես նաև կատարեք դասագրքում տրված հայերեն և անգլերեն նախադասություններն իրար համապատասխանեցնելու վարժությունը, այնուհետև նրանց հարցեր ուղղեք՝ հետզհետե ամբողջ դասարանը ներգրավելով աշխույժ գրույցի մեջ: Կարող եք նաև հորինել և ավելացնել ձեր հարցերը:

Ներկայի մասին խոսելիս դասագրքի հեղինակն անդրադառնում է «Դպրոցը իմ ներկան է» թեմային: Այստեղ աշակերտները պետք է կարողանան պատմել, թե ինչպես են նրանք վերաբերվում իրենց դպրոցին, ուսուցիչներին, դպրոցական առարկաներին, պիտի կարողանան նկարագրել իրենց անցկացրած օրը տանը և դպրոցում, խոսել իրենց դպրոցական համազգեստի մասին և քննարկել դրա արդյունավետությունը, ինչպես նաև նկարագրեն իրենց առաջին օրը դպրոցում: Ենթադրվում է, որ աշակերտները պետք է արդեն կարողանան ազատ խոսել իրենց օրակարգի մասին, այն մասին, թե որ ժամին

ինչով են զբաղվում իրենք, իրենց հարազատները և այլն: Հանձնարարե՞ք անգիր սովորել *What did you learn in school today* բանաստեղծությունը:

Անցյալի մասին խոսելիս անդրադարձե՞ք անցյալի հետաքրքրաշարժ փաստերին, հանձնարարե՞ք կարդալ դինոզավրերի մասին տեքստը և հարցերի միջոցով պարզե՞ք, թե ինչ հետաքրքիր փաստեր կարող են աշակերտները բերել անցյալից:

It's a long story խորագրի ներքո տրված Վ. Սարոյանի *My new school of thought* պատմվածքից մի հատված հանձնարարե՞ք կարդալ՝ նախապես պարզելով, թե ինչ գիտեն հեղինակի և նրա ստեղծագործությունների մասին, կատարե՞ք դրան կից բոլոր վարժությունները և քննարկե՞ք այն: Զուգահեռ անցկացրե՞ք հին և նոր մտածելակերպի, անցյալի և այսօրվա դպրոցի միջև՝ հենվելով դասագրքում տրված վարժությունների կամ ձեր կազմած հարցերի վրա:

Նախքան տրված հարցերի օգնությամբ զրույցը սկսելը կրկնե՞ք ապառնի ժամանակը կազմելու ձևերն ու օգտագործման եղանակները: Նշե՞ք նաև, որ ապառնին կարելի է արտահայտել *Present Continuous* ժամանակի միջոցով: Աշակերտներին հիշեցրե՞ք, որ ժամանակ և պայման ցույց տվող ստորադասական նախադասություններում ապառնի ժամանակ չի օգտագործվում: Փորձե՞ք տրված հարցերի օգնությամբ կազմակերպել աշխույժ քննարկում՝ հետևելով, որպեսզի պատասխանները կառուցվեն ներկայացված կաղապարներով:

Համոզվե՞ք, որ աշակերտները հասկանում են *It's unlikely that, It's likely that* արտահայտությունների իմաստը:

Որպես քերականական նյութ՝ անդրադարձե՞ք մաթեմատիկական գործողությունների անգլերեն անվանումներին:

Կատարե՞ք հետևյալ աշխատանքը՝ առաջին աշակերտը “*If*”-ով մի նախադասություն է կազմում, երկրորդը շարունակում է նրա միտքը, այնուհետև նրանց է միանում երրորդ աշակերտը և այսպես շարունակ, մինչև պարտվելը, երբ այլևս ասելիք չկա:

Նախ ստուգե՞ք, թե աշակերտներն արդյոք ճիշտ են հասկացել բոլոր կանոնները և ապա, որպես գրավոր աշխատանք, հանձնարարե՞ք տանը կատարել քերականական վարժությունները:

Քննարկում կազմակերպե՞ք ապագայի մասին կանխագուշակումների վերաբերյալ՝ հետևելով, որպեսզի աշակերտներն օգտագործեն կարծիք արտահայտելու և իրենց կարծիքը հիմնավորելու համար անհրաժեշտ բառապաշարը: Որպես տնային գրավոր աշխատանք հանձնարարե՞ք նկարագրել իրենց երազած կամ պատկերացրած ապագայի տունը:

Listening վարժության շրջանակներում հանձնարարեք լսել Բրայեն Քարթերի հաղորդումը ԲիԲիՍի-ով և կատարել դասագրքում տրված վարժությունը: Հարցեր տվեք աշակերտներին՝ պարզելու համար, թե որքանով են նրանք հասկացել նյութի հումորը:

Տանը հանձնարարեք կարդալ ֆուտբոլի մեկնաբանությունը՝ ուշադրությունը կենտրոնացնելով արագ կարդալու և արտասանության վրա, այնպես, ինչպես դա անում են իսկական ֆուտբոլային մեկնաբանները:

Ամփոփելով դասը՝ հանձնարարեք կարդալ տրված կանխագուշակումները, քննարկեք դրանք դասարանում և հանձնարարեք տանը կատարել գրավոր համեմատության աշխատանք՝ ներկայի, անցյալի և ապագայի միջև, դասում տրված օրինակի հիման վրա:

I Am a Fan of the Olympics

Այս դասի ընթացքում աշակերտները սովորում են օլիմպիական մարզածների և խաղերի անվանումները և այն բայերը, որոնք օգտագործվում են դրանց մասին խոսելիս: Որպես տնային աշխատանք հանձնարարեք ըստ պարբերությունների դասակարգել *The Olympic Games* տեքստը, իսկ դասարանում քննարկում կազմակերպեք տեքստին տրված հարցերի օգնությամբ:

Աշակերտների ուշադրությունը սևեռեք *Paralympic Games* խաղերի անվանման վրա՝ որպես յուրահատուկ սպորտային մրցություն՝ որևէ արատ ունեցող մարդկանց մասնակցությամբ: Դասարանում քննարկում կազմակերպեք այնպես, որպեսզի աշակերտներն արտահայտեն իրենց դրական կամ բացասական վերաբերմունքը նման բնույթի մրցությունների վերաբերյալ: Գրեք չորս պարաօլիմպիկ արժեքները *courage, determination, inspiration, and equality* (քաջություն, վճռականություն, ոգեշնչում, և հավասարություն) գրատախտակի վրա:

Խոսեք այն մասին թե ինչպես են հաշմանդամություն ունեցող մարզիկները արտահայտում այս արժեքները, ձգտելով կատարելիության: Սովորողներին բաժանեք 4 - հոգանոց խմբերի և յուրաքանչյուր խմբին տվեք չորս պարաօլիմպիկ արժեքներից մեկը: Յուրաքանչյուր խումբ պետք է գրի թղթի վրա բառեր կամ գաղափարներ իրենց մոտ եղած պարաօլիմպիկ արժեքի վերաբերյալ, ապա մտքեր փոխանակի դասարանի հետ:

courage

inspiration

Paralympic Values

determination

equality

Դասարանի հետ կիսվեք պարաօլիմպիկ արժեքների մասին ձեր հասկացողությամբ: Օգնեք սովորողներին սահմանել արժեքները՝ օգտագործելով բառերը, որոնք նրանք հասկանում են և պարբերաբար օգտագործում: Օրինակ՝ սովորողները կարող են օգտագործել *brave* բառը՝ *courage* արժեքը նկարագրելու համար, որը սահմանվում է որպես «ինչ-որ մեկը, ով փորձում է անել մի բան, որը մյուսները կարող են պատրաստ չլինել փորձել կամ կարծում են, որ հնարավոր չէ»: Խնդրեք սովորողներին ներկայացնել օրինակներ, երբ նրանք կամ նրանց ծանոթ մեկը ցույց է տվել արժեքներից մեկը:

Talking points հանձնարարության ներքո ծավալվեք քննարկում պարաօլիմպիկ արժեքների (*Paralympic Values*) վերաբերյալ, օգտվելով ստորև առաջարկված հարցերից:

The Paralympic Games. What are they?

Para sports. What are they and how are they played?

Which value is the most challenging for you?

How do Paralympic athletes demonstrate the values to us?

Can you think of any stories where characters from books or films, show the Paralympic values?

Writing spot Խորագրի ներքո հանձնարարեք գրել մի պատմություն *Training for the Championship* վերնագրով, հենվելով Հերլոֆ Բիդսրուպի հումորային գծանկարների վրա, ինչպես նաև հանձնարարեք հայտնի հայ գեղարվեստական մարմնամարզիկ Ալբերտ Ազարյանի մասին ինքնակենսագրություն (CV) գրել, նախապես ծանոթացնելով CV գրելու կառուցվածքին: Հանձնարարեք նաև գրել պարաօլիմպիական արժեքներ վերնագրով (*Paralympic Values*) պարբերություն:

Grammar spot Խորագրի ներքո ամփոփվում և ներմուծվում է նաև թեմային առնչվող քերականական նյութը՝ համակարգելով այնպես, որ աշակերտը հեշտությամբ կարողանա կիրառել քերականական տարբեր երևույթները բանավոր խոսքում:

Մոդալ բայեր (Modal Verbs)

can մոդալ բայը՝ թույլտվության և հավանականության իմաստներով

may մոդալ բայը՝ թույլ հավանականության իմաստով

must մոդալ բայը՝ ուժեղ հավանականության իմաստով

should մոդալ բայը ինչ-որ մեկին խորհուրդ տալու, նրա օգուտի համար. *ought to* մոդալ բայը՝ «հարկ է որ» թարգմանությամբ, երբ խոսողն ուզում է ինչ-որ մեկին բարոյական խրատ տալ հանուն համակեցության մարդկային նորմերի և խղճի.

I Value the Importance of Inventions

Գյուտերը ազդում են ժամանակակից գոյության բոլոր ասպեկտների վրա: Ինչպես են մարդիկ շփվում, աշխատում, ուտում, ճանապարհորդում, գնումներ կատարում՝ այս ամենը ենթակա է նորարարության և գյուտի: Պատմության ընթացքում մարդիկ միշտ հորինել և ստեղծել են նոր բաներ՝ իրենց կյանքը բարելավելու համար: Անիվից մինչև սմարթֆոն՝ նոր գյուտերը փոխել են մեր ապրելակերպը, աշխատելու ոճը և միմյանց հետ փոխհարաբերությունները:

Word Bank Խորագրի ներքո ընդլայնեք և ամրապնդեք նորարարությանը և գյուտին առնչվող բառապաշարը և արտահայտությունները, դասում տրված վարժությունների միջոցով:

Talking points հանձնարարության ներքո ծավալեք քննարկում գյուտերի կարևորության վերաբերյալ, օգտվելով դասում տրված համաշխարհային և հայկական գյուտերի և գյուտարարների մասին տրված տեղեկություններից, ինչպես նաև ստորև առաջարկված հարցերից:

What are the best and the most useful inventions of the mankind in the 20th and 21st centuries?

What famous inventors do you know? What were their inventions?

Do you know anything about the inventions of Leonardo da Vinci?

Do you think you can live without your mobile or is it now an important part of your daily life?

What do you think is the worst invention of the mankind? (weapon, atomic energy, cigarettes, television, mobile phones, cars, genetically modified products etc)

What would you invent if you were a scientist?

What is the greatest invention ever?

Who is the world's greatest ever inventor?

What does *necessity is the mother of invention* mean? Do you agree with it?

How was the world different before the wheel was invented?

Do you think the person who invented the atomic bomb was happy with his discovery?

What invention is needed to save the world from global warming?

Do you know the history of any invention? What do you know about it?

Reading spot խորագրի ներքո հանձնարարեք կարդալ համաշխարհային և հայկական գյուտերի և գյուտարարների մասին տրված տեղեկատվությունը, համապատասխանեցնել նկարներին և լրացնել աղյուսակը: Հանձնարարեք կարդալ *The Value of Dreams* հոդվածը և գրել պարբերություն, ընտրելով այն վերնագիրը, որը լավագույնս արտացոլում է ձեր տեսակետը:

Grammar spot խորագրի ներքո սովորեցրեք *Future Continuous (Progressive)* ժամանակաձևը:

Grammar revision խորագրի ներքո ամփոփեք անցած քերականական նյութը բազմակի ընտրության վարժությունների միջոցով:

SUPPLEMENTARY TEXTS FOR READING AND DISCUSSION

The Human Comedy

by William Saroyan

The ancient history classroom was swiftly filling as the teacher, old Miss Hicks, waited for the final bell.

“Now”, she said, “we will take up the Assyrians where we left off yesterday. First we will read from our ancient history text-book. Then we will have an oral discussion of what we have read”.

“Now”, she said, “turn to page 117, paragraph two”.

Everyone turned to the page and found the place.

“Ancient history”, the teacher continued, “may seem to be a dull and unnecessary study. Such a notion, however, is incorrect. It is very important for us to know of other times, other cultures, other peoples, and other worlds. Who’ll volunteer to come to the head of the class and read?”

Of the two girls who had volunteered the teacher selected Helen Eliot, the beautiful and snobbish.

“The Assyrians”, Helen Eliot read, “long of nose, hair and beard, developed Nineveh in the North to a position of great power...”

Helen stopped reading and turned to the ancient history teacher. That’s the end of the chapter, Miss Hicks”, she said.

“Very well, Helen”, Miss Hicks said, Thank you for an excellent reading. You may be seated”.

Miss Hicks waited for Helen to take her seat and then looked over the faces of her pupils. “Now”, she said, “What have we learned?”

“That people all over the world have noses”, Homer said. Miss Hicks was not upset by this reply and took it for what it was worth.

“What else?”

“That noses”, Homer said, “are not only for blowing or to have colds in but to keep the record of ancient history straight”.

Miss Hicks turned away from Homer and said, “Someone else, please.

Homer seems to have been carried away by the noses”. “Perhaps”, Miss Hicks said, “you would like to make an extemporaneous speech on the nose, Mr Macauley”. “Well”, Homer said, “maybe not exactly a speech— but ancient history tells us one thing. People have always had noses. To prove it all you have to do is to look around at everybody in this classroom. The nose”, he decided to say, “is perhaps the most ridiculous part of the human face. The important thing is, who’s got the noses?”

Joe the comedian listened with profound interest and admiration. Homer continued.

“Some people”, he said, “talk through their noses. A great many people snore through their noses, and a handful of people whistle or sing through them. Some people are led around by their noses, others use the nose for prying. The purpose of the nose is to smell what’s in the air, but some people sniff with the nose at other people’s ideas, manners, or appearances”. Homer Macauley took a deep breath and decided to conclude his speech. The most important thing about the nose”, he said, “is that it makes trouble, causes wars, breaks up old friendships, and wrecks happy homes. The ancient history teacher, although pleased with his imaginative discourse on a trivial theme, would not allow its success to interfere with the need for her to maintain order in her classroom.

“You will stay in after school, Mr Macauley”, she said, “and You, Mr Ackley. Now that we have disposed of the matter of noses, someone else please comment on what we have read”. There were no comments.

Talking points

1. What may seem to be a dull and unnecessary study?
2. Do you think it’s important to know of other times?
3. What had Homer learned from Helen’s reading?
4. Was Miss Hicks upset by Homer’s reply about noses?
5. Did Miss Hicks ask Homer to make an extemporaneous speech about noses?

1. Do you agree that the important thing is...
2. "Who's got the noses", as Homer thought?
3. How did Homer think people used their noses?
4. What is the purpose of the nose? Do you agree with Homer?
5. Was Miss Hicks pleased with Homer's imaginative discourse on a trivial theme?
6. Why were there no comments when Miss Hicks asked someone else to comment on what they had read?

THE CREATIVE IMPULSE

by W. S. Maugham

When Mrs Forrester's first detective story "The Achilles Statue" was published, she had reached the respectable age of fifty-seven, and the number of her works was considerable. Her great talent, however, remained undiscovered by ordinary readers and this was the reason her books did not sell, though they were highly praised by the critics.

A lot of people very much wanted to be invited to the parties she gave every Saturday, but only a few were among her guests.

The only person who spoiled these parties was Mr Albert Forrester, her husband. All her friends considered him a bore and often asked one another how she had ever married him. He was known among them as the Philatelist because he was collecting stamps.

Albert, I should explain, was an ordinary businessman and not a very rich one. Mrs Forrester, however, was kind to him and always knew how to put to shame anyone who tried to make fun of him in her presence.

The event that had such a great influence on Mrs Forrester's literary activities happened towards the end of one of her most successful parties. The guests sat in a circle of which Mrs Forrester was the centre.

She was talking and the rest of the company were listening with great attention, only interrupting her from time to time to ask a question.

Suddenly there came a noise as if something heavy had fallen, and then came the sound of voices.

“Well, Carter, what is it?” Mrs Forrester asked the maid.

“The porter dropped it as he was bringing it in and the new cook got all upset about it”.

“What do you mean by “the new cook”?”

“Mrs Bullfinch went away this afternoon, ma’am”, said the maid.

“Does Mr Forrester know about it?” Mrs Forrester asked, for matters like that were his responsibility. “The moment Mr Forrester comes in, tell him that I want to speak to, him”.

“Mr Forrester’s gone, ma’am”, answered the maid. “He said I was to give you this letter when you asked for him.

The maid left the room, and Mrs Forrester opened the letter.

“Oh, how unfair! how terrible!” she cried out.

“What is it, Mrs Forrester?” asked Mr Simmons, her agent.

“Read it”, she said. “Just read it”.

The short-sighted Mr Simmons put on his glasses, and holding the letter very close to his eyes read this:

My Dear,

Mrs Bullfinch needs a change and has decided to leave, and as I do not wish to stay on without her I’m going, too, I have had all the literature I can stand and I am sick and tired of art. Mrs Bullfinch does not care about marriage but if you wish to divorce me, she’s willing to marry me.

I’ve hired a new cook instead of Mrs Bullfinch and I hope you will be pleased with her. Mrs Bullfinch and I are living at 411, Kennington Road, S.E.

Albert

The silence that followed was broken by Mr Simmons, who said: “You must get him back”.

“I will never see him again as long as I live!” Mrs Forrester cried out. But Mr Simmons continued calmly: “I’ve been your agent for twenty years, if you think you can make your living by writing the sort of books you do, I must tell you that you haven’t a chance”.

“But I can’t fight with my cook for him!” Mrs Forrester cried out. “I was just coming to that”, said Mr Simmons coldly, “A dancer or a lady of title wouldn’t do you any harm, but a cook would finish you”.

“He’s quite right”, said one of her guests. “The Philatelist must come back”.

“You will go and see him tomorrow, won’t you?” asked Mr Simmons. Mrs Forrester didn’t answer for some time and finally said:

“For my art’s sake, not for mine!”

It was rather late in the afternoon of the next day when Mrs Forrester set out on her journey to Kennington Road.

Comprehension questions

1. How old was Mrs Forrester when her first detective story was published?
2. What was the reason her books did not sell?
3. What kind of a man was her husband, Mr Albert?
4. What was Mr Albert’s nickname? Why?
5. What was Mrs Forrester’s attitude to her husband?
6. What event had a great influence on Mrs Forrester’s literary activities?
7. What was Mr Forrester responsible for in the house?
8. Why was Mr Forrester sick and tired of art?
9. Why did all guests think that the Philatelist must come back?
10. What arguments did Mr Simmons give?
11. What is the main idea of the story?

THE FINANCIER

by Theodore Dreiser

The Cowperwoods, father and mother, were happy with their children. Young Cowperwood took an interest in his father’s progress. He was quite often allowed to come to the bank on Saturdays, when he would watch with great interest the quick exchange of bills. He wanted to know where all the different kinds of money came from, and what the men did with all the money they received. His father, pleased at his interest, was

glad to explain, so that even at this early age — from ten to fifteen — the boy gained a wide knowledge of the condition of the country financially.

Frank realized that his father was too honest, too careful. He often told himself that when he grew up, he was going to be a broker, or a financier, or a banker.

Just at this time there came to the Cowperwoods an uncle, Seneca Davis, who had not appeared in the life of the family before.

Henry Cowperwood was pleased at the arrival of this rather rich relative, for before that Seneca Davis had not taken much notice of Henry Cowperwood and his family.

This time, however, he showed much more interest in the Cowperwoods, particularly in Frank.

“How would you like to come down to Cuba and be planter, my boy?” he asked him once.

“I am not sure that I'd like to”, replied the boy.

“Well, that's frank enough. What have you against it?”

“Nothing, except that I don't know anything about it”.

“Well, what are you interested in?”

“Money”.

He looked at Frank carefully now. There was something in the boy ...

“A smart boy!” he said to Henry.

Uncle Seneca became a frequent visitor to the house and took an increasing interest in Frank.

“Keep in touch with me”, he said to his sister one day. “When that boy gets enough to find out what he wants to do, I think I'll help him to do it”. He talked to Frank about his studies, and found that the boy took little interest in books or most of the subjects he had to take at school.

“I like book-keeping and mathematics”, he said. “I want to get out and get to work, though. That's what I want to do”.

“You're very young, my son”, his uncle said. “You're only how old now? Fourteen?”

“Thirteen”.

THE NAME

by Henry Cecil

“George Elephant!” called the Clerk in Court Number One; and a small man with glasses was brought.

“Are you George Elephant?” asked the Clerk. “I am”.

“You are charged with murder; that you at Golders Green on the 19th day of January 1948, murdered Jane Elephant. How say you, George Elephant, are you guilty or not guilty?”

“Not guilty”.

“Very well”, said the Judge. “You may sit down”.

Except for a few remarks on the curious name of the prisoner, few people were interested in the case. The facts as state were very simple.

On the 20th January the prisoner had walked into a police station. “I have cut my wife’s throat”, he said. “She’s quite dead”.

It seemed true enough. Her throat seemed to have been cut with a razor which was near her body.

George was born of ordinary middle-class parents at the end of the nineteenth century. There was no sign of madness in the family. On leaving school George had gone into his father’s business, and after that he had married and settled down to an ordinary life. Jane was not a particularly attractive wife. Although she was pretty, she grew fat as she grew older. She took a good deal of pleasure in laughing at George, and one of the subjects of which she never seemed to get tired was his last name. George was a little ashamed of his name, but he had never had the courage to change it.

Usually, however, the owners of unfortunate names just bear them.

George had certainly suffered a great deal. When he first went to school and was asked his name in front of the other boys, he replied, “George Elephant”.

“Olliphant?” said the master.

“No, sir, Elephant”.

“What, Elephant? Like the animals?”

“Yes, sir, like the animals”.

unknown, animals. George was modest, and boys at school are merciless. He was not happy there and was thankful when he left. But his troubles did not end when he left school.

When he married Jane he had hoped she would make his difficulties lighter. But Jane did not mind being called Elephant; in fact she told everyone her new name. Even when she was being loving she used to call him “my elephant boy”, and so he was not allowed to forget.

When Sir Gordon Macintosh had discovered these facts, he had no doubt at all of the proper defence to raise in the court. He immediately had George examined by famous doctors.

The doctors said that the accused was not mad, but that his mind was very much affected by jokes about his name. The doctors for the defence said that the prisoner might have been made so angry by his wife’s jokes that he could not control himself.

George was not found guilty of murder, but he was sent prison with hard labour for seven years. That, however, was not the end of the matter, because the case by this time caused great public interest.

In the end, so much sympathy was shown for George and so much pressure was put on the Government, that George’s time in prison was reduced from seven years to three.

Two years later, just before he was let out, a priest arrived at the prison where George was. He had a talk with George

“Before you leave”, said the visitor, “would you like to say anything to me in secret. Tell me, for example, what was it that actually led you to kill your wife?”

“Well, as a matter of fact”, said George, “I was fond of another woman”.

Comprehension questions

1. What family did George come from
2. What, did Jane take a good deal of pleasure in?
3. Why did George suffer a great deal because of his last name?
4. Was George happy at school? Why?
5. Was George found guilty of murder?
6. Why was George’s time in prison reduced to three years?
7. What had been George’s true motive in committing the crime?

THE RATHSKELLER AND THE ROSE

by O. Henry

Miss Posie Carrington had begun life in the small village of Cranberry Corners. Then her name had been Posie Boggs. At the age of eighteen she had left the place and become an actress at a small theatre in a large city, and here she took the name of Carrington. Now Miss Carrington was at the height of her fame, the critics praised her, and in the next season she was going to star in a new play about country life. Many young actors were eager to partner Miss Posie Carrington in the play, and among them was a clever young actor called Highsmith.

“My boy”, said Mr Goldstein, the manager of the theatre, when the young man went to him for advice, “take the part if you can get it. The trouble is Miss Carrington won’t listen to any of my suggestions. As a matter of fact she has turned down a lot of the best imitators of a country fellow already, and she says she won’t set foot on the stage unless her partner is the best that can be found. So, young man, if you want to play the part, you’ll have to convince Miss Carrington. Would you like to try?” I would with your permission”, answered the young man. “But I would prefer to keep my plans secret for a while”.

Next day Highsmith took the train for Cranberry Corners. He stayed three days in that small and distant village. Having found out all he could about the Boggs and their neighbours, Highsmith returned to the city. One night when Miss Posie was enjoying a late supper in the company of her fellow-actors, a shy, awkward young man entered the restaurant. “How’re you, Miss Posie?” he said. “Don’t you remember me — Bill Summers — the Summerses that used to live next door to you? I’ve grown up since you left Cranberry Corners.

She took him to a vacant table in a corner.

“I don’t seem to remember any Bill Summers”, she said.

“Birt I know the Summerses all right. There aren’t many changes in the old village, are there? Have you seen any of my people?”

And then Highsmith decided to show Miss Posie his abilities as a tragic actor.

“Miss Posie”, said Bill Summers, “I was at your people’s house just two or three days ago. No, there aren’t many changes to speak of.

“How’s Ma?” asked Miss Carrington.

“She’s older than she was, Miss Posie. “William”, said she. “Posie went away down that road and something tells me she’ll come back that way again when she gets tired of the world and begins to think about her old mother. She’s always been a sensible girl”.

Miss Carrington looked uncomfortable.

“Well”, she said, “I am really very glad to have seen you, Bill. Come round and see me at the hotel before you leave the city”.

After she had left, Highsmith, still in his make-up, went up to Goldstein.

“An excellent idea, wasn’t it?” said the smiling actor. “The. part is mine, don’t you think?”

“I didn’t hear your conversation”, said Goldstein, “but your make-up and acting were perfect. Here’s to your success”.

At 11:45 the next morning Highsmith, handsome and dressed in the latest fashion, sent up his card to Miss Carrington at her hotel.

He was shown up and received by the actress’s French maid.

“I am sorry”, said the maid, “but I am to say this to everybody. Miss Carrington has cancelled all engagements on the stage and has returned to live in that — what do you call that place?— Cranberry Corners!”

Comprehension questions

1. Why did Miss Posie Boggs change her surname?
2. Was Miss Posie Carrington at the height of her fame? Prove it.
3. What advice did Mr Goldstein give to a young actor?
4. How did Highsmith introduce himself to Miss Carrington?
5. What did Highsmith tell about Miss Carrington’s mother?
6. Did Miss Carrington believe him?
7. Was Highsmith a talented actor? Prove it.
8. Why did Miss Carrington cancel all engagements on the stage?
9. Did Highsmith get much benefit from his acting?
10. What do you think the main idea of the story is?

A CUP OF TEA

by Kathenne Mansfield

Rosemary Fell was not exactly beautiful. She was young, brilliant, extremely modern, well dressed and amazingly well read in the newest of the new books. Rosemary had been married two years, and her husband was very fond of her. They were rich, really rich, not just comfortably well-off, so if Rosemary wanted to shop, she would go to Paris as you and I would go to Bond Street.

One winter afternoon she went into a small shop to look at a little box which the shopman had been keeping for her. He had shown it to nobody as yet so that she might be the first to see it.

“Charming!” Rosemary admired the box. “Well, keep for me, will you?” The shopman bowed.

Outside rain was falling; there was a cold, bitter taste in the air. At that very moment a young girl, thin, dark appeared at Rosemary’s elbow and a voice, like a sigh, breathes:

“Madam, may I speak to you a moment?”

“Speak to me?” Rosemary turned. She saw a creature, no older than herself who shivered as though she had just come out of the water.

“Madam”, came the voice, “would you let me have the price of a cup of tea?”

“A cup of tea? Then have you no money at all?” asked Rosemary.

“None, madam”, came the answer.

“Come home to tea with me”, said Rosemary.

The girl gave a start. “You’re — you’re not taking me to the police station?” There was pain in her voice.

“The police station!” Rosemary laughed out. “Why should I be so cruel? No, I only want, to make you warm and to hear — anything you care to tell me. Come along”.

“I’m very sorry, madam, but I’m going to faint. I shall fall, madam, if I don’t have something”.

“Good heavens, how thoughtless I am!” Rosemary rushed to the bell.

“Tea! Tea at once! And some brandy immediately”.

When the tea-table was carried away, a new girl, a light creature with dark lips and deep eyes lay back in the big chair.

At that moment the door-handle turned.

“Rosemary, can I come in?” It was Philip, her husband.

“Of course”.

“Oh, I’m sorry”, he said, as if apologizing, and stopped and stared.

“It’s quite all right”, said Rosemary, smiling. This is my friend, Miss

–“Smith, madam”, said the figure in the chair.

“As a matter of fact, I wanted you to come into the library for a moment.

Will Miss Smith excuse us?”

“I say”, said Philip, when they were alone. “Explain, who is she? What does it all mean?”

Rosemary, laughing, leaned against the door and said:

“I picked her up in the street. She asked me for the price of a cup of tea and I brought her home with me”.

“Congratulations!” Philip sounded as though he were joking. “But what on earth are you going to do with her?”

“Be nice to her”, said Rosemary quickly.

“But”, said Philip slowly, “she’s so extremely pretty”.

“Pretty?” Rosemary was so surprised that she blushed. “Do you think so? I — I hadn’t thought about it”.

“She’s absolutely lovely. Look again, my child. But let me know if Miss Smith is going to dine with us!”

Rosemary went to her writing-room and sat down at her desk. Pretty!

Absolutely lovely! Her heart beat like a heavy bell.

Half an hour later Philip was still in the library, when Rosemary came in.

“I only wanted to tell you”, said she, “Miss Smith won’t dine with us tonight. She insisted on going, so I gave the poor little thing a present of money. I couldn’t keep her against her will, could I?”

Then Rosemary said dreamily: “I saw a wonderful little box today. It cost twenty-eight guineas. Can I have it?”

But that was not really what Rosemary wanted to say.

“Philip”, she whispered, “am I pretty?”

Comprehension questions

1. How can you prove that Rosemary was rather rich?
2. Who suddenly appeared at Rosemary’s elbow?
3. Why did Rosemary invite the girl to tea?
4. Why was the girl nearly going to faint?
5. Was Rosemary kind to the poor girl?
6. How did Rosemary’s husband react when he saw the girl?
7. Why did Rosemary’s husband ask to let him know if the girl was going to dine with them?
8. Why did Rosemary’s heart beat like a heavy bell?
9. What was the real reason why the poor girl didn’t stay to dine with them?
10. Why did Rosemary ask her husband if she was pretty?
11. Did you like Rosemary’s personality? Describe her personality.

A FAREWELL TO ARMS

By Ernest Hemingway

The room I shared with the lieutenant Rinaldi looked out on the courtyard. The window was open, my bed was made up with blankets and my things hung on the wall. The lieutenant, Rinaldi, lay asleep on the other bed. He woke when he heard me in the room and sat up.

“Hello!” he said. “What kind of time did you have?”

“Magnificent”.

We shook hands and he put his arm around my neck and kissed me.

“You are dirty”, he said. “You ought to wash. Where did you go and what did you do ? Tell me everything at once”.

“I went everywhere. Milan, Florence, Rome, Naples”,—

“You talk like a time-table. Did you have any beautiful adventures?”

“Yes”.

“Where”?

“Milano, Firenze, Roma, Napoli -

“That’s enough. Tell me really what was the best”.

“In Milano”.

“Here now we have beautiful girls”.

“Wonderful”.

“You don’t believe me? We will go now this afternoon and see. And in town we have beautiful English girls. I am now in love with Miss Barkley. I will probably marry Miss Barkley. “To-night you will tell me everything”, said Rinaldi. “Now I must go back to sleep to be fresh and beautiful for Miss Barkley”.

I took off my tunic and shirt and washed in the cold water in the basin. While I rubbed myself with a towel I looked around the room and out the window and at Rinaldi lying with his eyes closed on the bed. He was good-looking, was my age, and he came from Amalfi. He loved being a surgeon and we were great friends. While I was looking at him he opened his eyes.

“Have you any money?”

“Yes”.

“Loan me fifty lire”.

I dried my hands and took out pocket-book from the inside of my tunic hanging on the wall. Rinaldi smiled, “I must make on “Miss Barkley the impression of a man of sufficient wealth. You are my great and good friend and financial protector”.

Comprehension questions

1. Who did the main character share room with?
2. Where did the main character travel?
3. Did he go there for business or for pleasure?
4. Who was in love with Miss Barkley?
5. Where did Rinaldi come from?
6. What was Rinaldi?
7. Why did Rinaldi ask the main character to loan him money?

ԴԱՍԻ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ

Դասի պլան կազմելիս պետք է հաշվի առնել յուրացման բնական փուլերը, որոնք բաղկացած են 5 կարևոր տարրերից և անգլերենում սկսվում են *E* տառով (այստեղից էլ *5E's* անվանումը)։

1. *Ներգրավում (engagement)*: Այս փուլում ուսուցչի խնդիրն է երևան հանել թեմայի վերաբերյալ աշակերտների գիտելիքները, արթնացնել նրանց հետաքրքրությունը և որոշել դասապլանի ուղղությունը։
2. *Հետազոտում (exploration)*: Այս փուլում ուսուցիչը հանդես է գալիս որպես դիտորդ, օգնող, հարցեր առաջադրող։ Աշակերտներն աշխատում են խմբերով և ուսումնասիրում հիմնական հասկացությունները։
3. *Ներմուծում (explanation)*: Այս փուլը ուսուցչակենտրոն է։ Ուսուցիչը պետք է աշակերտների հարցադրումներին հմտորեն պատասխանելու միջոցով ներմուծի նյութը։
4. *Մշակում (elaboration)*: Եթե դասն ավարտվում է այնպես, ինչպես պլանավորել էիք, ապա ավարտը, բնականաբար, կատարածի և սովորածի ամրապնդումն է։
5. *Արժևորում (evaluation)*: Եթե ուսուցիչը խնամքով դասապլան է մշակում, ապա արժևորման արժեքը համապատասխանում է ընտրած նպատակին ու այն վարժություններին, որոնք կատարում են աշակերտները։

Ստորև առաջարկում ենք դասի պլանավորման կառուցվածքը և դասապլանի օրինակներ անգլերենով և հայերենով։

Lesson Plan Format

Grade:

Author of the textbook:

Topic:

Title of the Lesson:

Time required (hours):

Objectives: (What do you want the students to know and be able to do?)

- a. knowledge
- b. skills

Procedure:

- a. Ice breaking
- b. Stimulate the students so that they could speak about the topic
- c. By the help of the students the teacher reviews the material covered in class and briefly explains material to be covered in the next lesson.

Evaluation: What criteria will be used to determine if students know the material?

Materials and resources:

Reflection:

- a. Be sure if the lesson worked well.
- b. If not, why not.
- c. Would you do it differently next time?
- d. What can be done to improve the lesson?

Homework:

Ստորև առաջարկում ենք Բլումի թաքսոնոմիայի (համակարգման տեսություն) հիման վրա մշակված աղյուսակներ, որոնց միջոցով ուսուցիչը կարող է ստուգել և ամրապնդել ոչ միայն դասագրքերում տրված թեմատիկ նյութի ընկալումը դասարանում, այլև սովորեցնել աշակերտներին կիրառել, վերլուծել, ամփոփել և գնահատել երևույթները ծրագրով նախատեսված և դասագրքերում տեղ գտած թեմատիկ նյութի սահմաններում:

Knowledge	Comprehension	Application	Analysis	Synthesis	Evaluation
-----------	---------------	-------------	----------	-----------	------------

Knowledge

Useful Verbs	Sample Questions	Potential Activities
tell list describe relate locate write find state name	What happened after...? How many...? Who was it that...? Can you name the ... Describe what happened at...? Who spoke to...? Can you tell why...? Find the meaning of...? What is...? Which is true or false...?	Make a list of the main events. Make a timeline of events. Make a facts chart. Write a list of any pieces of information you can remember. List all the ... in the story. Make a chart showing... Recite a poem.

Comprehension

Useful Verbs	Sample Questions	Potential Activities
<p>explain interpret outline discuss distinguish predict translate compare describe</p>	<p>Can you write in your own words...? Can you write a brief outline...? What do you think could happen next...? Who do you think...? What was the main idea...? Who was the key character...? Can you distinguish between...? What differences exist between...? Can you provide an example of what you mean...? Can you provide a definition for...?</p>	<p>Cut out or draw pictures to show a particular event. Illustrate what you think the main idea was. Make a cartoon strip showing the sequence of events. Write and perform a play based on the story. Retell the story in your words. Paint a picture of some aspect you like. Write a summary report of an event. Prepare a flow chart to illustrate the sequence of events.</p>

Application

Useful Verbs	Sample Questions	Potential Activities
solve show use illustrate construct complete examine classify	Do you know another instance where...? Could this have happened in...? Can you group by characteristics such as...? What factors would you change if...? Can you apply the method used to some experience of your own...? What questions would you ask of...? From the information given, can you develop a set of instructions about...? Would this information be useful if you had a ...?	Construct a model to demonstrate how it will work. Draw a picture to illustrate an important event. Dress a doll in national costume. Write a letter about...

Synthesis

Useful Verbs	Sample Questions	Potential Activities
<p>create invent compose predict plan construct design imagine propose formulate</p>	<p>Can you design a ... to ...? Why not compose a song about...? Can you see a possible solution to...? If you had access to all resources how would you deal with...? Why don't you create your own way to deal with...? What would happen if...? How many ways can you...? Can you create new and unusual uses for...? Can you write a new recipe for a tasty dish? Can you develop a proposal which would...</p>	<p>Invent a machine to do a specific task. Design a building to ... Write about your feelings in relation to... Write a TV show, play, puppet show, role play, song or pantomime about...? Design a record, book, or magazine cover for...? Make up a new language code to talk to your friend.</p>

Evaluation

Useful Verbs	Sample Questions	Potential Activities
judge select choose decide justify debate argue recommend discuss rate determine	Is there a better solution to... Judge the value of... Can you defend your position about...? Do you think ... is a good or a bad thing? How would you have handled...? What changes to ... would you recommend? Do you believe? Are you a ... person? How would you feel if...? How effective are...? What do you think about...?	Prepare a list of criteria to judge ... Conduct a debate. Make a list of rules you think are important Convince others. Form a panel to discuss views, eg "Learning at School." Write a letter to ... advising on changes needed at... Write a report. Present your view about...

CLASSROOM LANGUAGE EXPONENTS

Greetings and small talk

Good morning/ afternoon/ evening (everyone/ class)
How are you (today)? / How are things? / How's life?
Did you have a good weekend?/ Did anyone do anything special at the weekend?

Introductions

My name is Mr/Mrs/Ms Grigoryan.
I'm your new English teacher.
I'm your English teacher this year/ this term/ today.
I've got two lessons with you each week.
I'm covering for your usual teacher (today/ this week), who has a cold.

Register

Who is absent today?
What's the matter with Mihran today?
What's wrong with Melanie today?
Does anyone know where Vardan is?
Any idea why Areg is absent?

Waiting to start

Is everybody ready to start?
I'm waiting for you to be quiet.
We won't start until everyone is quiet.
Stop talking and be quiet.
I hope you are all ready for your English lesson.
I think we can start now.
Now we can get down to work.
Let's begin!
Let's start!

Lateness

Where have you been?
We started ten minutes ago. What have you been doing?
Did you /miss your bus/ oversleep?
Don't let it happen again.

Telling students your aims

Today/ In this lesson/ This week we'll learn how to ...
The aim of this class is (to) ...

At the lesson

Can someone go to the staffroom and get some chalk?
I've lost the board rubber. Did anyone see where I put it?
There doesn't seem to be a board eraser.
Does anyone have any tissue I can borrow?

Homework

We'll do the rest of this chapter next time.
We'll finish this exercise next lesson.
We've run out of time, so we'll continue next lesson.
We'll continue this chapter next Monday.
This is your homework for tonight.
Do exercise 10 on page 7 for your homework.
Prepare the next chapter for Monday.
There is no homework tonight.
Don't forget your homework.

Feedback on the lesson

Did you have fun today?
What was your favourite part?
Do you want to play the same game next week?
Do you feel like you've improved?
Do you need any more practice of that (or not)?

End of the lesson

It's almost time to stop.
I'm afraid it's time to finish now.
We'll have to stop here.
There's the bell. It's time to stop.
That's all for today. You can go now.
The bell hasn't gone yet.
There are still two minutes to go.
We still have a couple of minutes left.
Just five minutes till the end of the class.
So just two minutes more for that activity.
The lesson doesn't finish till five past one.
Just finish that sentence/ exercise/ paragraph/ question.
Your watch must be fast.
One more thing before you go.
Wait a minute/ Hang on a moment.
Just hold on a moment/Just a moment, please.
We seem to have finished early.
We have an extra five minutes.
Sit quietly until the bell goes.
I don't remember hearing a bell.
Why are you packing your bags already?
Did anyone tell you to pack your bags?
Did I say you can go?... I thought not. Patience!
Five minutes to the end of the test.
If anyone has finished early you can leave.
Please sit quietly until everyone has finished.
Can you go back to your original places?
Put your chairs and desks back where they were.
Make sure you haven't forgotten anything.
Okay, time up.
It's break time/ Let's take a break.
See you again next Wednesday.
See you tomorrow afternoon.
See you in room 7 after the break.
Have a good holiday.
Enjoy your vacation.

Leaving the room

Get into a queue/ line up next to the door.

Form a queue and wait for the bell.

Try not to make any noise as you leave/ No shouting/

No speaking in the corridor

Be quiet as you leave. Other classes are still working.

Encouragement

Well done!

Excellent!

Marvellous!

Magnificent!

Terrific!

Wow!

Yes, you've got it!

You've got the idea.

You did a great job!

That's exactly the point!

You're on the right lines.

I like that.

LANGUAGE FUNCTIONS

Asking for an opinion

Do you think that...
Do you believe that...
Do you consider that...
Don't you feel that...
How do you feel about that?
What do you think?

Stating an opinion

I think that...
I believe that...
I consider that...
I'm sure that...
I feel that...
I suppose that...
I guess...
I hope...

I have no doubt that...
I'm absolutely convinced that...
In my opinion...
In my view...
The way I see it...
It's likely that...
It's unlikely that...
I suggest that

Agreeing

I agree with you 100 percent.
That's exactly how I feel.
Exactly.
Can't argue with that.

Disagreeing

I don't think so.
No way. (strong)
I'm afraid I disagree.
I totally disagree. (strong)
I'd say the exact opposite. (strong)
Not necessarily.
That's not always true.
That's not always the case.
No, I'm not so sure about that.
I'd agree with you, but...
You could/may be right, but

TECHNIQUE OF SENTENCE COMBINATION

SENTENCE CONNECTORS

TIME

First
First of all
Second
Secondly
Afterward
After that
Later
Subsequently
Then
Next

REASON

because of
due to
that's why

RESULT

therefore
thus
consequently
as a result
hence

CONTRAST

however
in contrast
on the other hand
instead
yet
still

NEGATIVE CONDITION

otherwise

RESTATEMENT

in other words

ADDITION

in addition
furthermore
moreover
besides
additionally

STATING THE OBVIOUS

obviously
naturally
of course

NEGATIVE EMPHASIS

on the contrary

CONCESSION

however
nevertheless
still
in spite of

SIMILARITY

similarly
likewise

CONCLUSION

In conclusion
To conclude
In summary
To summarize
Finally
To sum up

EXAMPLE

for example
for instance
such as
as follows

MAIN IDEA

On the whole
In general
Generally
Generally speaking
In brief
In short

EMPHASIS

in fact
as a matter of fact
indeed
in particular
especially

COORDINATING CONJUNCTIONS

and *or*
but *yet*
nor *so*
neither *for*

SUBORDINATING CONJUNCTIONS

REASON/ CAUSE

because
since
as
due to

CONTRAST

while
whereas

CONCESSION

although
even though
even if
though
in spite of

PURPOSE

so that
so...that
such...that

TIME

after
before
when
while
since
as soon as
until
by the time
whenever

DESCRIPTION/ IDENTIFICATION (RELATIVE PRONOUNS)

who
whom *whoever*
that *whatever*
which *whenever*
whose *whichever*
when
where

CONDITION/ RESULT

if..., (then)
whether (or not)
when
in case that
provided that
unless

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱՅՔԵՐ

REFERENCES

1. Աստվածատրյան Մ., Թերզյան Գ., Թորոսյան Ա., Շարխաթունյան Հ., Տեղեկատվական-հաղորդակցական տեխնոլոգիաների կիրառումը հանրակրթական դպրոցում, Երևան, 2004:
2. Լեզուների իմացության/ իրազեկության համաեվրոպական համակարգ. ուսումնառություն, դասավանդում, գնահատում, Երևան, 2005:
3. http://www.brusov.am/docs/CEFR_FINAL_02.02.06.pdf
4. Հանրակրթական դպրոցի առարկայական չափորոշիչ և ծրագիր: Անգլերեն լեզու, Երևան, 2007:
5. Անգլերեն ընթացիկ գնահատման առաջադրանքների նմուշների ժողովածու, ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն, Կրթական ծրագրերի կենտրոն, ԾԻԳ, Երևան, 2008:
6. Սովորողների գնահատման հայեցակարգ, ՀՀ ԿԳՆ, Կրթական ծրագրերի կենտրոն, Երևան, 2005:
7. Սովորողների առաջադիմության գնահատման ընթացակարգ. նախագիծ, ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն, Երևան, 2007:
8. Carter R., Nunan D. (ed.-s), The Cambridge Guide to Teaching English to Speakers of Other Languages. CUP, 2001.
9. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, Council of Europe, 2001.
10. Darn, S., Content and language integrated learning, retrievable from: <http://teachingenglish.org.uk/think/methodology/clil.shtml>
11. Ellis, R. Task-based language learning and teaching. Oxford University Press., 2003.
12. Ellis, R. The methodology of task-based teaching. Asian EFL Journal 8(3), 2006.
13. Ellis, R. Current issues in the teaching of grammar: An SLA perspective. TESOL Quarterly 40(1), 83-108, 2006.
14. Feyten, C. M. (1991). The power of listening ability: An overlooked dimension in language acquisition. The Modern Language Journal 75, 173-80.
15. Laborda, J. G. Review of "How to teach writing". Electronic Journal of Foreign Language teaching 3(2), 246-248, 2006.
16. <http://www.theguardian.com/education/teacher-blog/2013/jun/18/teaching-resources-english-as-foreign-languagehttp://owll.massey.ac.nz/index.htm>
17. <http://www.usingenglish.com/teachers/lesson-plans/>
18. <http://www.focusenglish.com/dialogues/conversation.html>
19. <http://esl.about.com/>

20. <http://library.thinkquest.org/5585/rootwords.htm>
21. <http://www.eslgold.com/teacher/handouts.html>
22. <http://www.englishclub.com/>
23. <http://iteslj.org/links/>
24. <http://www.englishbanana.com>
25. <http://www.britishcouncil.org/learning-professional-development.htm>
26. <http://www.pearson.com.au/educator/secondary/>
27. <http://actden.com/pp/>
28. Kagan Strategies
29. http://www.aucegypt.edu/llt/clt/Workshops/Documents/Spring%202013/kagan_strats-1-sp46vb.pdf
30. <http://www.leadership4asp.org/files/resources/engagement%20ring%206.6.11.pdf>
31. http://www.youtube.com/watch?v=S0s_qxJDuas
32. British National Corpus [<http://thetis.bl.uk/BNCbib/>]
33. COBUILD Bank of English <http://titania.cobuild.collins.co.uk/>]
34. <https://owl.english.purdue.edu/owl/>
35. <https://www.examtime.com/blog/teaching-skills/>
36. <https://www1.imperial.ac.uk/resources/D75EBC61-625E-4865-88AF-BE45D9E96236/>
37. <http://busyteacher.org/12900-what-quiet-esl-students-are-not-telling-you.html>
38. <http://esl.fis.edu/teachers/support/faq1.htm>
39. <http://www.qualitytime-esl.com/spip.php?article351>
40. <http://www.educ.ualberta.ca/staff/olenka.bilash/best%20of%20bilash/fourskills.html>

ԼՈՒՍԻՆԵ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ԱՆԳԼԵՐԵՆ

7-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ

Մեթոդական ուղեցույց

Հրատարաչության տնօրեն՝ Էմին Մկրտչյան
Տեխնիկական խմբագիր՝ Նվարդ Փարսադանյան
Չնավորումը՝ Լուսինե Գրիգորյանի

Տպագրությունը՝ օֆսեթ: Չափսը՝ 70x100/16
Թուղթը՝ օֆսեթ: Ծավալը՝ 5 տպ. մամուլ

«Զանգակ» հրատարակչություն
ՀՀ, 0051, Երևան, Կոմիտասի պող. 49/2
Հեռ.՝ (+37410) 23 25 28, էլ. փոստ՝ info@zangak.am
Էլ. կայքեր՝ www.zangak.am, www.book.am
Ֆեյսբուքյան կայքէջ՝ www.facebook.com/zangak